לאוין רמב טוש"ע י"ד סי

רלד סעיף יג וסעי' יז יח יט וע"ש: בז ב מיי שם הל' יד

סעיף טו: בה ג מיי שם הלי יט

כדפי' (לעיל ד"ה גמ' מנא ה"מ). משו' דאיכ' לדחויי

ה"מ). משר דחיכי לדחייי כדדחי קמן (עב.) בלא שמע ארוס ראשון, וכי נקט בו ביום לענין אב, ושמע אב, ואס נמגרשה [ביום]

שלאחריו הרי קיים האב ושוב לא יוכל להפר. והא

דה' תלמודה אמתני' [מנה

ה"מ] דארוס אחרון מפר נדרי' שנראו לארוס ראשון,

דמתני' דהא איכאז לדחויי

לארום ראשו' מפר, [וקים ליה] דנקט בו ביום משום דשמע ארום ראשון, ומנא

ה"מ דקא' תלמוד' שמואל

י', אלא שמואל נקט ביום דאפילו נראו

סב ש"בוט סב מסו

בום ביום ביום נתגרשה בו ביום

נתארסה בו ביום אפי' למאה אביה ובעלה

האחרון מפירין נדריה (4) זה הכלל כל שלא

יצאה לרשות עצמה שעה אחת אביה ובעלה

האחרון מפירין נדריה: גמ' מנלן דארום

אחרון מיפר נדרים שנראו לארום ראשון אמר

שמואל אמר קרא יואם היו תהיה לאיש

ונדריה עליה נדרים שהיו עליה כבר דלמא

הני מילי שלא נראו לארום ראשון אבל

נדרים שנראו לארום ראשון לא מצי מיפר

ארום אחרון עליה קרא יתירא הוא: תניא

כוותיה דשמואל ינערה המאורסה אביה

ובעלה מפירין נדריה כיצד ישמע אביה והפר

לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת

ונתארסה בו ביום ואפי' מאה פעמים אביה

ובעלה האחרון מפירין נדריה שמע בעלה

והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת

הבעל חוזר האב ומפר חלקו של בעל מא"ר

נתן הן הן דברי בית שמאי אבל בית הלל

אומרים גאין יכול להפר במאי פליגי

מתני' אכיה וכעלה האחרון מפירין נדריה. אפי' מה שנדרה

באירוסי ראשון: לרשות עלמה. שלא ניסת לאחד מהן או שלא בגרה

בתוך הזמן אביה ובעלה כו': גבו' [ונדריה עליה]. קרא יתירא הוא

דלא אינטריך למיכתב דליכתוב רחמנא ואם היו תהיה לאיש ונדריה

או מבטא שפתיה אלא עליה מופנה

משום נדרים שנראו לארום הראשון

דיכול להפר ארום אחרון: מניא

כוותיה דשמוחל. דחפילו בנדרים

שנראו לארוס ראשון מיפר בעל

אחרון: ולא הספיק הבעל לשמוע כו'.

חלקו של בעל ומפרשינן התם אליבא

דב"ש אינו לריך להפר חלקו אלא

יכול להפר חלק הבעל בלבד אלא

א"כ מיפר חלקו עמו והכא מוחלפת השיטה דב"ש סברי (ב) דשמע בעלה והיפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל

וחזר האב ומיפר חלקו של בעל אינו הפרה עד שיכלול חלק

הפרתו והפרת בעל בבת אחת והכא קאמרי ב"ה אינו יכול

נדרים שנראו לארום כדקתני שמע צעלה והפר לה הכא קאמרי

לקמן פט.],
[מוספחה פ"ון, ג) לעיל
סח: לקמן עצ. עח:,
[לעיל סט.], ה) ל"ל
בהפרה דצעל לה פקע

יעב"ז, ו) ל"ל ומפרש הכי,

תורה אור השלם 1. וְאָם הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ ונדריה עליה או מבטא

פירוש הרא"ש מתני' נתגרשה בו ביום. ששמע האב שאם עבר היום שוב אין יכול להפר: אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. שהארוס מיפר נקודמין: כל שלא יצאה לרשות עצמה. או בבגר או בנשואין: גמ' מנה"מ. דארום אחרון מפר נדרים שנראו לארוס ראשון דמשמע ליה הא דקתני במתניתין בו ביום בשביל ארוס נקט דשמע ארוס ואס עבר היום הוקמו: עליה קרא יתירא הוא. דהוה חלי לחכחב ואם היו תהיה לאיש ונדריה או מבטא שפתיה אשר אסרה על נפשה והוה שמעינן מיניה דארוס מפר בקודמין מדקאמר אשר אסרה דמשמע לשעבר למה לי למכתב עליה אלא לרבות אף נדרים שנראו לארוס תניא כותיה ַ : ראשון המשון. הניא בודיה דשמואל. דארום אחרון מפר אף נדרים שנראו לארום ראשון והא לא תקשי ואמאי מייתי ליה סייעתא מברייתא הל"ל תנינא להא דת"ר משום דאיכא למימר דהאי דנקט בו ביום בשביל אב נקט כדמוקי לה בתר הכי והאי דקאמר מה"מ יאכר יאל זיקונות נוא לה דארום אחרון מפר נדרים שנראו לארום ראשון לאו **דממשמעותה** משום דמתני' שמעינן הכי אלא

(מ) במשנה זה הכלל נ"ב עיין לקמן דף פט סוף ע״ל: (ב) רש"י ד״ה במאי מליני וכו' דב"ש מברי שמת הבעל חוזר האב וכוי שמת הבעל חוזר האב וכוי בטל דאינו הפרה וכו׳ ללת בהא קמיפלגי הכא זהוו נדרים וכו' והיפר לה קאמר כל"ל ותיבת הכח

דהיינו לא נראו לארום ראשון: שמע הגהות הב"ח

בעלה והיפר לה. דהשתה נרחו לחרום ראשון: חוזר האב ומיפר חלקו של בעל. לפי שאין הבעל מיפר אלא בשותפות שבשעה שהפר עדיין לא שמע האב ובשביל הכי חוזר ומיפר חלקו של בעל עם חלקו: הן הן דברי ב"ש. דאפילו נדרים שנראו לארום מיפר האב לחודיה: אבל ב"ה אומרים. אין אב יכול להפר לא חלקו ולא חלק חבירו עד שיהא ארוס אחד עמו הואיל ונראו לארום: במאי פליגי. ב"ש וב"ה התם אמרי ב"ש גבי שמע אביה והיפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת חוזר האב ומיפר

חלק הבעל בלבד וב״ה אומרים אין להפר כלל בלא ארום אחרון אלא הכא בהא קמיפלגי דהוו

מוש"ע שם סעיף יא תוםפות מתני' [נדרה] שנדרה: אביה ובעלה האחרון מפירי' נדריה. ההחורות *טשיריי בדריה.* דבעל דהיינו ארוס מפר בקודמין בשותפות דאב כדרשי בריש פרקי (לעיל סו.) ודווקא נקט נתגרשה בו ביום שנדרה. דמיירי בו ביום שמרה, דנויירי ששמע בעלה נדרה, ואם נתגרשה למחר הרי קיים הכעל ושוב לא יוכל אב להפר: כל שלא יצאה לרשות עצמה. דהיינו או נישואי או בגר: אב ובעל מפירי'. נשותפות: גמ' מנא ה"מ דארום אחרון מפר נדרי' שנראו לארום בשון. להיינו נדריי ששון. להיינו נדריי ששמע ארוס ראשון, דמדקתני ונתקדשה בו ביום ונתגרשה בו ביום אלמא שמע הבעל, דאי לאו אמות ומוכח התם דרבי ילחק גופיה דנחגרשה בו ביום ה"ל קיים הבעל, דאי לא שמע הבעל אפי' נחגרשה ביום הבעל אפי' נחגרשה ביום סלאחריו נמי: א' שמואל ונדריה עליה כבר ודילמא. בנדרי שלא שמע ארום ראשו': עליה קרא ארום ראשו': עליה קרא יתירא. למדרש מיני' נראו לארוס ראשון: כוותי' דשמואל. דארוס שני מפר שנראו לארום ראשו". ואי שמנטו נטורוס נטטו , וטי [קשיא] ליסייעי' ממתני' דקתני ונתגרשה בו ביום,

בותנר' נדרה והיא ארוסה וכו' אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. דארום מפר בקודמין בשותפות. והאי דנקיט נתגרשה בו ביום ונתארסה בו ביום משום דבשמע עסקינן דשמע ארוס או שמע אב ומש"ה דוקא בו ביום אבל ביום של אחריו לא דכיון דשמע חד מינייהו ולא הפר קיימיה לנדרה

ובגמרא שקלינן וטרינן הי מינייהו שמע ארום או אביה: זה הכלל כל שלה יצחה לרשות עלמה שעה החת. שלא בגרה ולא נשאת דאי בגרה או נשחת יצחה מרשות חב וחרום לחודיה לא מלי מפר: בבן מנא ה"מ דחרום חחרון מפר נדרים שנרחו לראשון. דמדקתני נתגרשה בו ביום ונתארסה בו ביום על כרחיך בשמע עסיקינן דאי לא בו ביום למה לי ונהי דאיכא לדחויי דלמא מתני׳ בשמע אב ומש"ה התני בו ביום אבל שמע ארום לעולם אימא לך דארום אחרון לא מצי מפר אפ״ה שמואל קיבלה מרבו דכי תנא בו ביום משום שמיעת ארום תנא ליה. ומש"ה אמר מנה"מ דהאי מנא ה"מ לאו הש"ס קאמר ליה אלא כולה מדברי שמואל היא וכאילו אמר הכי אמר שמואל מנא הני מילי דארוס אחרון מפר נדרים שנראו לראשון ודכותה בריש פרק אלו מליאות (ב"מ כא.) גבי פירות מפוזרים וכמה א"ר יצחק קב בד'

אמות ומוכח התם דרבי ינחק גופיה בעי לה. ושמעתא נמי מוכחא דדינא גופיה שמואל הוא דקאמר ליה ולאו ראיה דקרא בלחוד דאם איתא דדינא במתני׳ הוא ושמואל לא אמר מידי אלא דמוכח ליה מקרא היכי מייתי חניא כוותיה דשמואל מברייתא דנערה המאורסה וכו' דהא בברייתא לא מוכח ליה להאי דינא מהאי קרא דשמואל ואי האי דינא לא חזיא ליה שמואל אלא מחני׳ היא מאי אולמא דברייתא ממתני׳ אלא ודאי משום דדינא גופיה שמואל קאמר ליה דנהי דתני ליה אמתני' מיהו מתני' איכא לדחויה

ב"ז דבשמע אב עסקינן ומש"ה מסייעי ליה מברייתא דליכא לדחויי: ודלמא ה"מ בנדרים שלא נראו לארום ראשון. שלא שמע אותם. אבל בנדרים שנראו לארוס ראשון לא מצי מפר ארוס אחרון דכיון דנראו לראשון לא נתרוקנה רשות לארוס אחרון אלא לאב כדמוכח לעיל (דף ע:) מהקישא דהויות הילכך נימא דלנדרים שנראו לארוס ראשון ארוס אחרון כמאן דליתיה דמי ומפר אב א"נ נימא דכיון דאיכא ארוס ולא מלי מפר אב נמי לא מלי מפר דבמקום ארום אב לא מפר לחודיה: עליה קרא יסירא הוא. לומר כל נדרים שעליה ואפי׳ נראו לארום ראשון: סניא כוסיה דשמואל. דאפילו נדרים שנראו לארום ראשון מלי מפר ארום אחרון: שמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת ונסארסה בו ביום. מש"ה קחני בו ביום דאי נחארסה ביום שלאחריו כיון דכשמת בעל נתרוקנה רשות לאב ולא הפר בו ביום קיימיה לנדריה: אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה. פירשו קלת הראשונים ז"ל דהך בבא קמייתא דברי הכל היא דפלוגתא דב"ש וב"ה באידך בבא בלחוד היא. ותמיהני לב״ה דסבירא להו מקלש קליש כיון דשמע אביה והפר לה ואיקליש ליה האי נדרא דאכתי איתיה לאב ולא בעלה לה הפרה דיליה היכי מצו אב וארוס אחרון להפר דהא אמרי ב"ה בההיא דלעיל [פט.] דשמע אביה והפר לה ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת דאין האב יכול להפר ובכי האי גוונא לא אמרי׳ מת הבעל נתרוקנה רשות לאב משום דכיון דאיקליש ליה נדרא לא חשיבא להורישו לאב וה״נ כי איכא אב וארום אחרון מאי שנא. ונראה בעיני לפי דבריהם ז"ל דהיינו טעמא משום דלעיל דאיכא שינוי רשות דמנתיק ליה האי נדרא מארום לאב כל היכא דקליש ליה לא מלי מנתיק אבל הכא דאיכא ארום אחרון חזינן ליה להאי ארום אחרון ככרעיה דראשון וכיון דמארום לארום אחרו חזינן ליה להאי ארום אחרון מדעה בראשון וכיון דמארום לארום אחרו אויג דאקליש ליה נדרא מלי אב ובעל להפר דכי ה"ג לאו אינתוקי הוא: שמע בעלה והפר לה. הך בבא נמי בנתארסה מיירי דבגוונא דרישא קיימא ולא מפלגא בהדי רישה אלה דברישה הפר הב והכה הפר בעל: חוזר האב ומפר חלקו של בעל. דהב לחודיה מלי מפר הע"פ שנתהרסה לחחר וכדמפ' טעמה לקמן. וכי קתני ומפר חלקו של בעל אין ה"יג דחלק עצמו ג"כ יפר האב דהא לא אצטריכא לתנא לאשמועינן דמילחא פשיטא היא שחלקו של אב 🕫 בלא הפרה לא פקע וחלקו של בעל הוא דאיצטריך ליה לאשמועינן דאע"ג דבעל כבר הפר חלקו אפ"ה חוזר האב ומפר אף אותו חלק עצמו של בעל משום דכי מיית ליה בעל בטלה הפרה דיליה: **אבל ב"ה אומרים אין יכול להפר**. אב בלא ארוס אחרון. ואמרינן במאי קמיפלגי ב"ש סברי בנדרים נמי שנראו לארום נתרוקנה רשות לאב ומש"ה כיון דלגבי האי נדר ארום אחרון כמאן דליתיה דמי וכדמפרש בסמוך אב מלי מפר דלא תימא נהי דארום אחרון כמאן דליתי׳ דמי מיהו כי נתרוקנה רשות דארום ראשון לאב דוקא בנדרי׳ שלא נראו לארום אבל נראו לא דליתא אלא אפי׳ נראו לו נמי